

LBRIS

We know
books

TĂIEREA PLANTELOR ORNAMENTALE

Un ghid pas cu pas
pentru a tăia plantele de grădină

Steve Bradley

enciclopedia rao

6 Cum folosiți această carte

8 Elemente esențiale

28 Repertoriul plantelor

- 30 *Abelia*
- 32 *Actinidia*
- 34 *Amelanchier*
- 36 *Aronia*
- 38 *Aucuba japonica*
- 40 *Berberis*
- 42 *Berberis*
(cu frunze persistente)
- 44 *Bignonia capreolata*
- 46 *Bougainvillea*
- 48 *Buddleja davidii*
- 50 *Callicarpa*
- 52 *Callistemon*
- 54 *Calluna*
- 56 *Camellia*
- 58 *Campsis*
- 60 *Ceanothus*
(cu frunze căzătoare)
- 62 *Ceanothus*
(cu frunze persistente)
- 64 *Cercis*
- 66 *Chaenomeles*
- 68 *Choisya*
- 70 *Clematis*
- 72 *Clematis* (care înfloresc
la mijlocul sezonului)
- 74 *Clematis* (care înfloresc
târziu)
- 76 *Cornus alba* și *C. sericea*
- 78 *Cotinus*
- 80 *Cotoneaster*
(cu frunze căzătoare)
- 82 *Cotoneaster*
(cu frunze persistente)

- 84 *Cytisus*
- 86 *Euonymus fortunei*
- 88 *Ficus*
- 90 *Forsythia*
- 92 *Fremontodendron*
- 94 *Fuchsia*
- 96 *Hedera*
- 98 *Hibiscus*
- 100 *Hydrangea*
- 102 *Hydrangea* (agățătoare)
- 104 *Ilex*
- 106 *Jasminum*
- 108 *Lagerstroemia*
- 110 *Lavandula*
- 112 *Lonicera* (cățărătoare)
- 114 *Lonicera*
- 116 *Magnolia*
- 118 *Mahonia*
- 120 *Malus*
- 122 *Osmanthus*
- 124 *Passiflora*
- 126 *Philadelphus*
- 128 *Photinia*
- 130 *Potentilla fruticosa*
- 132 *Prunus*
(cu frunze căzătoare)
- 134 *Prunus*
(cu frunze persistente)
- 136 *Pyracantha*
- 138 *Rhododendron*
- 140 *Rosa* (cu flori mari)
- 142 *Rosa* (cu inflorescente)
- 144 *Rosa* (arbusti)
- 146 *Rosa* (urcători)
- 148 *Rosa* (târători)
- 150 *Rosmarinus*
- 152 *Salix*

- 154 *Sambucus*
- 156 *Spiraea „Arguta“*
- 158 *Syringa*
- 160 *Taxus*
- 162 *Vaccinium*
- 164 *Viburnum*
(cu frunze căzătoare)
- 166 *Viburnum*
(cu frunze persistente)
- 168 *Vitis*
- 170 *Weigela*
- 172 *Wisteria*

176 Caracteristici speciale

- 178 Arbori
- 182 Arbori standard
- 184 Conifere
- 188 Garduri vii
- 196 Plante cățărătoare
- 198 Covoare
- 200 Tăiere minimală
- 202 Tăiere de regenerare
- 206 Tăiere specială
- 212 Tabele
- 218 Glosar
- 220 Indice
- 224 Mulțumiri

Cum folosiți această carte

Această carte este proiectată astfel încât să ofere maximum de informație în cel mai clar mod. Secțiunea introductivă (pp. 8–27) descrie principalele motive pentru tăieri, cu informații despre unelte și echipament, sănătate și siguranță și tehnici de tăiere de bază. Secțiunea principală este indicele (repertoarul) plantelor (pp. 28–175), în care apar peste 70 dintre cele mai cultivate plante de grădină. Aranjate alfabetic

după denumirea științifică, fișele includ o descriere generală a plantei, instrucțiuni detaliate pentru tăiere și ilustrații specifice pentru fiecare plantă. În plus, grafice și liste de control vă oferă informații succinte, inclusiv o listă de plante care nu au nevoie de tăieri de întreținere sau cer doar tăieri ușoare.

Denumirea științifică

Denumirea populară

Descrierea generală a plantei, inclusiv informații, când sunt relevante, despre diferite specii și varietăți.

Ce beneficii aduce tăierea pentru plantă.

40

Berberis

Dracilă, lemn galben

Berberis sunt arbuști de calitate, oferind frunziș colorat, flori și bace, chiar și în condiții dificile.

Genul include specii foioase cu frunze căzătoare și specii cu frunze persistente (vezi pp. 42 și 43). Speciele cu frunze foioase au tulpini descur de subțiri și lungi, acoperite cu spini ascuțiți (de obicei dispuși în trifurcații). Acești rezistă deseori mult după ce tulpinile au murit – așa că aveți grijă când tăiați. Plantele vor supraviețui în aproape orice tip de sol dacă este bine drenat și nu prea feril. Au un sistem de rădăcini superficial, lignificate, care par să împiedice alte plante să crească prea aproape. Arbuștii vor crește în plin soare sau în locuri parțial umbroase, dar etalarea de frunze colorate de soamnă și de bace este mult superioară la plantele care cresc în plin soare. Există o mare diversitate de soiuri și varietăți foioase, dar în general le puteți tăia pe toate la fel.

Arbuștii au frunze elipsoidale, dispuse de-a lungul tulpinii pe ramuri scurte aproape de spini. Frunzele sunt de obicei verzi și capătă deseori nuanțe vii de portocaliu și roșu înainte de a cădea, toamna. Florile galbene-pal până la galbene-aurii apar la mijlocul primăverii în ciorchini mici sau în grupuri de trei până la cinci, de-a lungul tulpinii. Ele sunt urmate deseori de fructe mici, roșii, toamna și iarna. Plantele pot varia în înălțime de la 60 cm la 2,5 m, iar unele soiuri se întind până la o lățime de peste 2,5 m, formând un deșis încălzit de tulpini bătrâne, noi și moarte.

Berberis thunbergii
f. atropurpurea, este un arbușt fructe decorative cu tulpini armate, rozu-purpuri-închis, care devin brune-gri când îmbătrânesc. Frunzele mici, elipsoidale, sunt roz-aurii primăvara și vara, devenind portocalii și purpuri toamna. Ciorchini de flori mici, galbene-palate cu roșu apar primăvara. Urmare de fructe de un roșu strălucitor.

Berberis thunbergii și varietățile sale sunt foarte răspândite, oferind o gamă largă de culori ale frunzelor și forme de creștere. Varietățile cu frunze roșii, aurii, purpurii și pătate sunt cele mai populare.

Tăierea de formare

Tăiați plantele tineri pentru a le ajuta să formeze o tulpă cu lăstari puternici de la nivelul solului.

După plantare, tăiați orice creștere slabă sau pornească. Tăiați ușor lăstarii rămași până la două treimi din lungimea lor pentru ca planta să genereze noi lăstari de la baza.

DE CE SĂ TĂIAȚI?	SFATURI	PLANTE CARE SE TĂIE ASTFEL
<p>Frunzele a să îngreșească și o sursă de nutrienți datorită căderii lor.</p>	<p>• Așteptați până vara pentru a tăia tulpinile uscate – este mai ușor să vedeți abuzul.</p>	<p>Berberis x cotinensis: vara devreme, imediat după înflorire Berberis x rubrosticta: vara devreme, imediat după înflorire Berberis thunbergii: vara devreme, imediat după înflorire Berberis wilsoniae: vara devreme, imediat după înflorire.</p>

O fotografie și o descriere detaliată a unei specii populare.

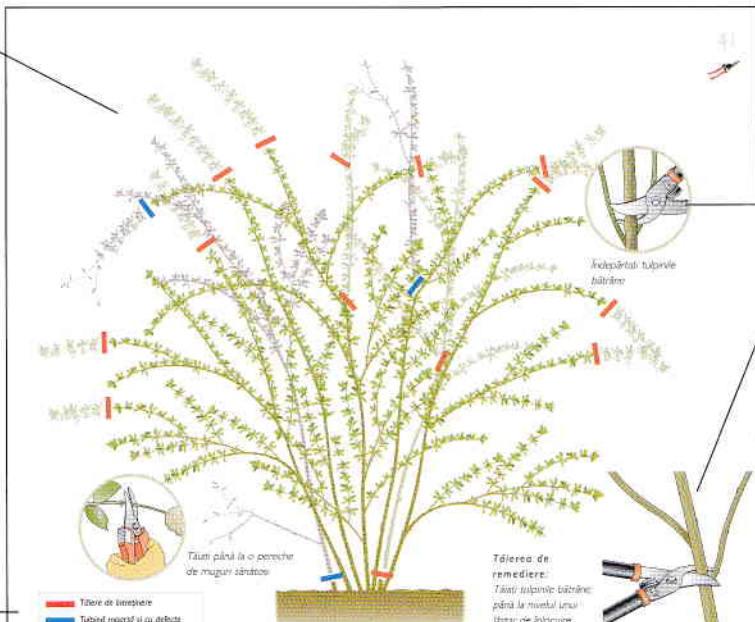
Instrucțiuni pas cu pas pentru diferite moduri de tăiere a plantelor.

Sfaturi practice, utile pentru plantă

Lista plantelor celor mai cultivate care se taie în același mod. Deși tehnicile sunt similare, perioada de tăiere poate fi diferită și este menționată pentru fiecare plantă.

Un desen detaliat arată cum se taie fiecare plantă. Secțiunile în nuanțe mai deschise indică tulpinile sau porțiunile din tulpini care se taie.

Diagramele și ilustrațiile suplimentare indică tehnicile de bază.

Punctele de tăiere sunt marcate clar și sunt explicate în legendă.

— Tăiere de întreținere
— Tăiere moartă și cu decorație

Tăierea de întreținere

Pentru a înflori bine, tufele de berberis trebuie tăiate anual regulat, pentru a îndepărta o parte din lemnul bătrân și pentru a ajuta apariția de lăstari noi care fac flori. Dacă aveți o plantă cu frunze purpurii sau gălbuie, trebuie să tăiați pentru ca lăstarii tineri, care au culori mai decorative, să înlocuiască tulpinile bătrâne. Înmediat după înflorire, la începutul verii tăiați tulpinile bătrâne care au avut flori până la o

perche puternică de muguri sau până la nivelul lăstarilor tineri. Astfel, veți elimina fructele, pe care pisărele le pot rupe cu ușurință, și li veți oferi plantei o perioadă maximă de creștere, pentru a face multe flori în anul următor.

La arbuștii mai mari, încercați să eliminați lăstari o creșcă și un stiel de tulpină vechi în fiecare an, pentru ca planta să aibă mai multă lumină și pentru a face loc noilor lăstari.

Tăierea de remediere

Berberis au tendința de a forma o masă încălțită de crengi, iar frunzele de pe tulpinile inferioare sunt deseori umbrite și mor din lipsa luminii. Plantele reacționează bine la tăieri severe. La începutul verii îndepărtați toți lăstarii morți sau slabi. Tăiați tulpinile sârtoase până la 30 cm de la nivelul solului.

Uneltele și echipamentul necesare pentru tăiere

Diagramă care arată când se taie majoritatea speciilor și varietăților plantei. Diagrama nu se referă la toate speciile și varietățile; dacă nu sunteți siguri, apălați la pepiniera locală.

ELEMENTE ESEŢIALE

Începând cu o discuție aplicată despre motivele și modalitățile de tăiere, această primă parte conține elemente generale ale tăierii, destinate grădinarului amator. Sunt descrise tehnici de tăiere de bază și uneltele și echipamentul adecvate. Aceste sfaturi sunt un bun punct de plecare pentru a vă ajuta să tăiați plantele cu rezultate cât mai bune pentru ele.

IBIS

We know
books

De ce să tăiați?

GENERAȚII DE grădinari au fost intrigați de arta tăierii. Unii chiar au renunțat total la tăierea pomilor și a arbuștilor pentru că au considerat-o de neînțeles. Teama de a nu greși poate însemna că plantele netăiate nu se comportă așa cum ar trebui în privința producerii de flori sau fructe și că se degradează treptat și devin sensibile la dăunători și boli. Pe de altă parte, există persoane care taie plantele întrucât cred că așa trebuie să facă (dar nu știu cum și de ce). Plantele care sunt tăiate fără motiv și în exces pot fi la fel de neproductive ca și exemplarele netăiate și este posibil să nu semene deloc cu forma originală a plantei. Plantele tăiate bine vor face mai multe flori, mai multe fructe sau tulpini ori frunze mai colorate.

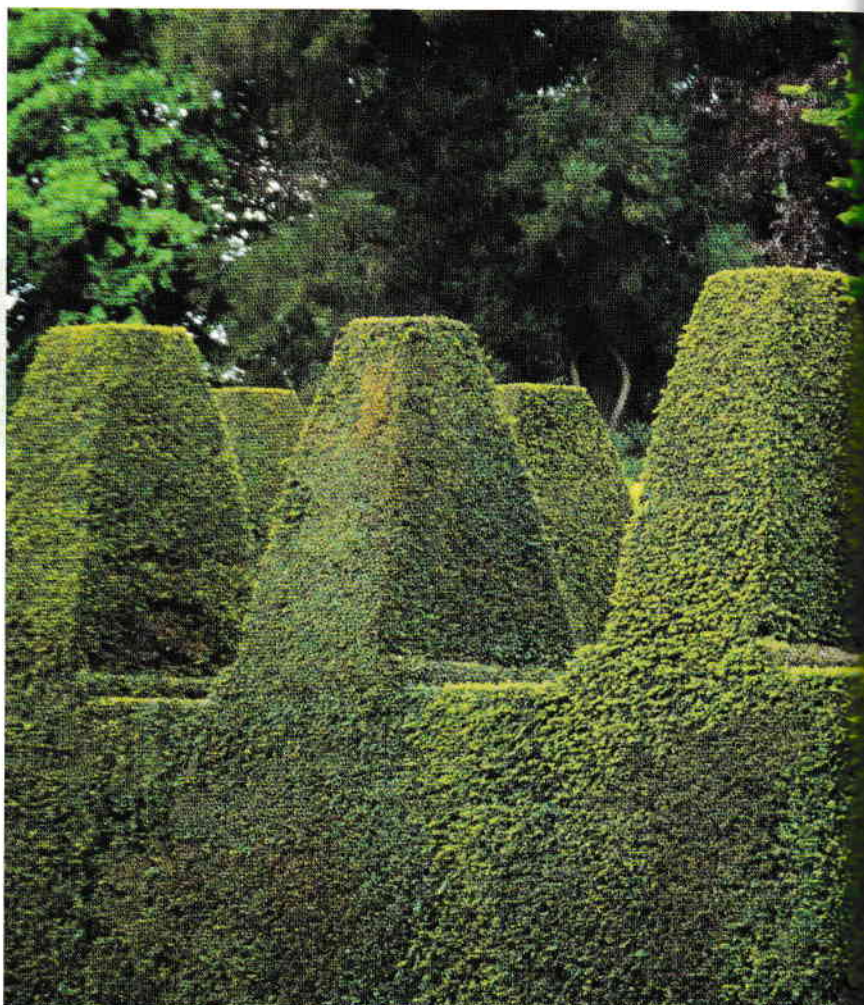
Priviți plantele pe care le aveți în grădină! În loc să vă întrebați de ce ar trebui să tăiați, ar trebui să vă întrebați:

- Când să îmi tai plantele?
- Cum să o fac?
- Ce rezultat sper să obțin?

În esență, tăierea este o modalitate de a manipula creșterea, forma și productivitatea unei plante, tăind-o și forțând-o să se dezvolte așa cum doriți. Sunt multe rațiuni pentru tăierea plantelor și sunt motive pentru a tăia aceeași plantă în diferite stadii ale vieții sale. A tăia bine plante nu înseamnă a ști cum și unde să tai, cât a ști ce încerci să obții. Grădinarii experimentați pot să descrie cum ar trebui să arate o plantă după ce termină de tăiat chiar înainte de a scoate foarfeca din buzunar pentru grădinărit.

Desigur, nu toate plantele trebuie să fie tăiate regulat. Unele abia dacă sunt atinse vreodată sau sunt tăiate doar atunci când încep să se întindă dincolo de colțul de grădină alocat. Pe de altă parte, unele plante există sub anumite forme doar pentru că tăierea le modelează într-un anumit fel – fără tăiere, de exemplu, ar fi puține garduri vii, fie ornamentale, fie practice, și cu siguranță nu ar exista arta de a tunde plantele. Dacă plantați pomi fructiferi sau arbuști, tăierea devine un mod important de a păstra plantele sănătoase, viguroase și capabile să poarte multe flori și fructe.

Este posibil să tăiem și din motive greșite. Grădinarii hotărâți să dirijeze natura încep să creeze pomi și arbuști uniformi în mărime și formă, aliniați ca militarii la paradă. În această situație, grădinarii taie plantele pentru a putea să exercite controlul în grădinile lor ordonate. Unele autorități locale ciopârțesc cu sălbăticie copacii pentru a le da o înălțime și o formă standard, doar pentru a folosi eficient mâna de lucru. Aceasta arată lipsă de considerație pentru tiparele de creștere și ciclurile de înflorire ale diferitelor plante.

Tăierea plantelor în forme structurate cere multă muncă (și artă), dar recompensa este pe măsură dacă vă doriți un aspect ordonat al grădinii.

Coniferele conferă grădinii un cadru structurat, ordonat. Dacă tăierea de formare se face așa cum trebuie atunci când planta este tânără, majoritatea nu au nevoie de prea multe tăieri de întreținere (de rutină).

MOTIVE PENTRU A TĂIA

Motivele pentru a tăia o plantă trebuie să fie specifice plantei și scopului acesteia. Puteți folosi în timp diferite tehnici pe aceeași plantă pentru a-i dirija creșterea și performanța astfel încât să îndeplinească anumite funcții în etape diferite ale vieții sale.

Principalele motive pentru a tăia sunt: forțarea unei plante să crească într-un anumit fel; echilibrarea creșterii;

controlarea producției de flori și de fructe; menținerea sănătății și restricționarea creșterii. Un tip extrem de tăiere, tăierea terapeutică sau reparatorie, poate fi, de asemenea, necesar uneori.

DIRIJAREA PLANTEI

O plantă lăsată în voia ei poate să nu se dezvolte în forma sau mărimea dorită și este posibil să fie nevoie să ajutați

Un gard viu înflorit (sus)
va oferi culoare, ca și adăpost și discreție.
Programați tăierea astfel încât să vă bucurați la maximum de flori.

Mulți pomi (stânga) sunt tăiați astfel încât să aibă o singură tulpină sau un „picior”, pentru a permite luminii să ajungă la baza pomului și altor plante să crească sub coroana acestuia.

Grădinile tradiționale, formale (dreapta) sunt create tăind plantele cu frunze mici, cum ar fi buxus, în forme geometrice.

We know
books

planta cu puțină ghidare. Un tip de tăiere, denumit deseori tăiere de formare, se face în primii ani de viață ai plantei pentru a o ajuta să producă un cadru de ramuri puternice, bine poziționate.

Tăierea făcută cu grijă în primii ani vă va permite să creați o plantă bine proporționată, atrăgătoare, cu flori sau fructe așezate vizibil și ușor accesibile pentru cules – un pom sau un arbust cu tulpina bine așezată și cu ramuri în unghiuri bune, ceea ce va reduce riscul de frângere sau de crăpare a trunchiului. Plantele tăiate corect când sunt tinere sunt mai ușor de îngrijit în anii următori. Timpul petrecut dirijând și butășind plantele tinere trebuie considerat o investiție în viitorul lor și un beneficiu pe termen lung, care economisește timp, pentru grădinar.

Totuși, cu indiferent câtă ghidare, nu se poate atinge imposibilul. O plantă care crește vertical nu poate fi făcută gazon!

Buddleja (liliacul de vară) este o alegere excelentă pentru un arbust de grădină, dar trebuie tăiată regulat pentru a împiedica să sufocă plantele din jur cu creșterea ei viguroasă și cu ramurile sale lungi, arcuite.

ECHILIBRAREA CREȘTERII

O plantă sănătoasă ar trebui să arate semne de creștere sănătoasă, eficientă, în special când este tânără și se fixează în sol, sau să crească moderat și să își creeze scheletul (habitus) de tulpini și ramuri. Orice tăiere din primii ani ar trebui să ajute planta să se dezvolte în forma pe care o doriți.

Cele mai multe plante vor începe să înflorească mai devreme dacă sunt lăsate să crească natural. Tăierea în stadiile timpurii poate întârzia înflorirea. Plantele lemnoase tinere vor face deseori doar câteva flori până când se consolidează. Pe măsură ce plantele se maturizează și încep să înflorească și să facă fructe regulat, producția de lăstari va încetini, încât tot mai puțini lăstari răsăr în fiecare an și sunt mai scurți. Pe măsură ce plantele îmbătrânesc, creșterea anuală este mai redusă. În timp ce frunzele cresc și pe lemn mai bătrân, și mai tânăr, deseori florile apar pe lemnul mai tânăr.

Din punctul de vedere al grădinarului, este important ca creșterea lăstarului și înflorirea să aibă loc în același timp. Tăierea ar trebui să stabilească un echilibru, permițând plantelor lemnoase să continue să producă tulpini lemnoase tinere, oferind în același timp o etalare regulată de flori și de fructe. Deseori, respectarea calendarului tăierii poate menține balanța. Tăierea plantelor la sfârșitul iernii și la începutul primăverii, de exemplu, ajută deseori planta să genereze un mare număr de noi lăstari, în timp ce tăierea în mijlocul verii poate ajuta o plantă să facă mai multe flori sau mai mulți muguri în anul următor. Chiar și procedeul simplu de înlăturare a

florilor ofilite (înlăturarea părților moarte) pentru a împiedica plantele să producă semințe va ajuta la prelungirea sezonului de înflorire, întrucât plantele vor continua să facă flori dacă energia lor nu este consumată pentru producerea semințelor. O plantă care a produs semințe va înceta treptat să înflorească, întrucât florile precedente au slujit scopului. Sămânța înseamnă supraviețuirea speciei.

CONTROLAREA CALITĂȚII FLORILOR ȘI A FRUCTELOR

Când plantele își dezvoltă un ciclu regulat de înflorire și rodire, se ajunge

deseori la supraproducție. Trebuie doar să vă uitați la un trandafir sau la un măr pădureț lăsat netăiat câțiva ani pentru a vedea că, cu cât o plantă face mai multe flori și fructe, cu atât acestea sunt mai mici. Deseori, florile și fructele de pe secțiunile interioare ale crengilor sunt mici și de calitate slabă.

Tăierea unor părți de tulpini și ramuri vă permite să înlăturați complet unele tulpini slabe. Tăierea tulpinilor slabe dirijează energia spre producerea de flori și fructe mai mari, chiar dacă mai puține. Un bun exemplu este liliacul de vară (*Buddleja davidii*). Pe un tufiș netăiat pot fi numeroase inflorescențe, fiecare de

Cornul și salcia (stânga și extrema stângă) sunt deseori preferate pentru porțiunile nou crescute, frumos colorate în timpul iernii. Pentru a obține acest efect, plantele trebuie tăiate amplu în fiecare an.

Multe plante de Ilex (stânga jos) au o formă naturală de con și nu au nevoie de prea multe tăieri. Și ele se vor comporta bine dacă sunt tăiate în forme nguroase,

circa 10 cm lungime. O plantă care este tăiată regulat și în perioada potrivită va avea un număr mai mic de inflorescențe, dar fiecare poate fi lungă de 30 cm sau mai mult.

CREAREA UNUI TIPAR DE CREȘTERE

Unele plante nu au flori frumoase – de fapt, unele plante fac flori abia observabile –, dar alte caracteristici le fac plante de grădină foarte apreciate. Unii arbuști foioși, inclusiv cornul (*Cornus*) și salcia (*Salix*) au scoarță colorată care este foarte strălucitoare mai ales iarna, iar alte plante, cum ar fi alunul (*Corylus*) sau socul (*Sambucus*), au frunze mari, colorate primăvara și vara. Aceste tulpini colorate și frunze mari apar doar din creșterea din sezonul curent și, cu cât această creștere este mai viguroasă, cu atât efectul va fi mai mare. În ambele cazuri, o creștere viguroasă poate fi obținută doar prin tăiere amplă, tăind deseori întreaga plantă până la 10–15 cm de la nivelul solului, în fiecare an.